

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano

v upravnishvu:

za celo leto 6 gld.,

za pol leta 3 gld.,

za četrt leta 1 gld.

60 kr., na mesec

60 kr., pošiljatelj

na dom velja me-

sečno 9 kr. več.

Po pošti velja

za celo leto 10 gld.,

za pol leta 5 gld.,

za četrt leta 2 gld.

60 kr. in za jeden

mesec 85 kr.

Štev. 126.

V Ljubljani v sredo, 30. julija 1884.

Tečaj I.

Vabilo na naročbo.

S 1. avgustom prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponovijo, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pasku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Za Ljubljano:

na mesec	gld. —50
do konca septembra	" 1—
" " decembra	" 2-50
za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.	

Po pošti:

na mesec	gld. —85
do konca septembra	" 1-70
" " decembra	" 4-20

O notranjskem kandidatu.

La recherche de la paternité est interdite, — pravi sloveči francoski zakonik, Code Napoléon — „Prepovedano je, očeta iskati nezakonskemu otroku.“ Zaradi tega si tudi mi ne bomo glave belili, da iztaknemo modri-jana, kateri je priobčil uvodni članek s tem naslovom v 172. šte. „Slov. Naroda“. Stopala njegova so sicer kaj oblastna, in uže po mo-gočnem koraku bi se dalo sklepati, da nikdo drugi nego cvet naših radikalnih odvetnikov ni pregrešil tega novinarskega umotvora. So-dili bi po karakterističnem slogu, po nekem komičnem samosvestji, da je dr. Ivan T—, toda o pravem času smo se spominjali, da je baš ta gospod lansko leto po deželnozbors-kih volitvah kakor besen tekal okolo po Ljubljani ter vsakemu, kateri ga je maral poslušati, iz polnega grla na uho zatrobil, da bode on uničil „to lenobo, impotentnega dr. Zarnika.“ In sedaj naenkrat ta čudoviti prevrat? Ne, ne, to je absolutno nemogoče! Sicer nas tudi ne briga pisateljevo ime, nam

je le za stvar, katero razpravlja v svojem duševnem proizvodu.

V tem oziru pa moramo odkrito obžalo-vati, da je položaj dosedaj še tako meglen, tako nejasen! „Slov. Narod“ je sicer uže na-orožil svoje mirmidone; v uvodnih člankih in eksotičnih dopisih se prepeva Zarnikova slava, kakor na velikem sejmu razbijajo po turškem bobnu ter vabijo občinstvo, da pristopi in — glasuje za slavljenega veljaka. Le on, kate-remu velja vsa dithyrambična navdušenost, molči trdovratno ter se ne zmeni za koryban-tični hrup v svoji okolici. Le on dosedaj še ni ust odprl, da bi se izjavil nasproti vo-lilcem, iz katerih razlogov je slovo dal svojim kolegom v deželnem zboru, še ni povedal, če se še potruji za mandat ter če je pripravljen, zares sprejeti zopetno volitev.

Doktor Zarnik molči, a njegovi privr-ženci kričé tem glasneje, in to nam nalaga dolžnost, resno in odločno, vsakemu razum-ljivo povedati razloge, vsled katerih se mi nikakor ne moremo strinjati z njegovo kan-didaturo.

Ne da bi prezirali zmožnosti omenjenega gospoda in njegove zasluge za narodno stvar. Priznati se mora, da je bivši zastopnik no-tranjskih kmetskih občin nenavadno nadarjen ter da mu je dobrotljiva narava naklonila redki dar prirojene govornosti. Iстина je sicer, da dr. Zarnik ni parlamentaren govornik; njegova zgovornost ni podobna elegantnemu rapirju, njegova postava ni ustvarjena za poročeval-čevo tribuno, na ljudskih shodih, po taborih, tam mu gladko teče beseda, tam vpliva, tam ogreva hrupno množico. Vprašanje pa je, če bi Notranjci v sedanjih razmerah pravo pogo-dili, ako zopet govorniku te baže izročé častni mandat narodnega poslanca?

Kajti tudi najbolj vneti čestilci dotičnega gospoda nam bodo morali priznati, da dvojna napaka krati in znižuje parlamentarno de-lavnost njegovo. Nadejali smo se, da bode spremenjeni položaj potolažil tudi njegovo ne-brzdanost, a varali smo se, tudi v zadnjem zasedanji deželnega zbora se ni predručal niti za pičico, ničesar ni pozabil in ničesar se

naučil, ostal je stari Zarnik z vsemi poseb-nostmi svojega političnega temperamenta.

Prva glavna napaka njegova je, da se od nekda ne zanima za nobeno resno par-lamentarno delovanje. Mi, ki smo več-krat in vestno prečitali stenografične zapis-nike kranjskega deželnega zastopa vseh 14 let, v katerih je prisostvoval dr. Zarnik njegovim sejам, se pač nismo mogli ubraniti mилоval-nega smehljaja, ko smo čitali hvalisanje na njegovo „gospodarsko razumnost“. Prav mogoče, da imamo občudovati v bivšem zastopniku notranjskih kmetskih občin odlič-nega izvedenca v gospodarstvenih zadevah, ali zakaj je mož vedno skrilal to svojo modrost, zakaj ni na dan stopil s pred-logi in nasveti v prid svojim siro-mašnim volilcem? Ali tega ni čutil brez-imni pisatelj „Narodovega“ članka? Zakaj ni nas osramotil, naštevajoč postave, katere je dr. Zarnik, star in izveden parlamentarec, dovršil, poročila, katera je on izdelal ter zbornici predložil, odseke, v kojih se je mučil in potil za narodni blagor? Nabirali smo in nabirali po stenogramih, a rezultat na-šega truda bil je uprav žalosten! Redkokedaj smo ga našli kot poročevalca, težavnejšim odsekom se je navadno izogibal, in ime nje-govo se sveti običajno le med člani odseka za letno poročilo ali v blagodejni temini peti-cijskega odseka. Njegova maksima je, udele-ževati se le onih odborov, kateri imajo malo ali nič pravega posla.

Toda ugovarjalo se nam bode, da je dr. Zarnik svojo delavno silo moral razkrojiti in razcepiti, kajti preveč bremen so mu bili naložili. Bil je v istini ob svojem času ud de-želnega šolskega sveta, deželni in, kakor dan-danes, mestni odbornik. Ali če bode pozni preiskovalec zgodovinar brskal po prašnih ar-hivih dotičnih uradov in zastopov, težko, da mu bode obilica gradiva preglavico delala! Res je, da je bil l. 1875 dr. Val. Zarnik po smrti vztrajno-delavnega dr. Coste izvoljen v deželni odbor. Ne sicer od večine na-rodnih poslancev, katerim je bil tedaj še dr. Bleiweis priznani voditelj. Ti so se

Listek.

Meni gre maščevanje.

(Dalje.)

Milan je dobro vedel, kako globoko bo zadelo njegovo pismo nežnočuteče dekle, ka-tero so uže tako ali tako rade obhajale smrtne misli. Zdaj jej je zdravnik usodne te misli še bolj utrdil. Maščevalni zdravitelj pa s tem še ni bil zadovoljen. S svojim maščevanjem pre-ganjal je svojo žrtvo, kjerkoli je mogel. Kamor je šla Zora, tam je memo nje priplaval Milan ter jej z mračnim pogledom prebudil nesrečne misli: „Umrila boš.“ Kakor ga je ugledala Zora, spomnila se je: „Na mojo zdravniško pošteno besedo vas zagotavljam, da dōbe 25 let ne boste dosegli.“ Zmeraj jej je šumelo po ušesih: „Zame niste marali.“ Tudi sicer je zdravnik porabil vsako priložnost v Zori ne-srečne misli zbujati.

Nekoč pride Milan v K. knjigarno. Knji-žarski pomočnik je ravno vrejal podobice, ki si jih je Zora naročila, da bi jih gospodični domov poslal. Milan pokaže še na dve podo-bici, češ, da ste silno lepi in genljivi. Ena podobica je predstavljala nagrobni spomenik, postavljen devotki z napisom: stara 25 let. Milan je znal stvar tako priravnati, da je bila ta podobica na vrhu. Vtis, ki ga je ta podo-bica naredila na njeno srce, bil je pretresljiv. — Drugikrat je našla v cvetličnih loncih ci-presne vejice. Dasitudi je cvetlice ko edine prijateljice neskončno rada imela, jih je ven-der raje pustila, kakor da bi jo spominale na njen bližnji konec.

Ni čudo, da v takih okoličnostih je zdravje Zorino vidoma slabelo, in čem bolj se je bližal odločeni trenotek, tem večji je bil njen strah in njena muka. Da bi imela saj nekoliko po-koja, prosi Zora očeta, naj bi šli raje na de-želo, ven na kmete stanovat. Oče jej vesel dovoli, videč da je res bolehnna, zelo bolehnna, in misleč, da zdravi in čisti vetrovi i mile sa-pice jej bodo ugajale in zdravje učvrščevale.

Gospod Seljak sam gre s svojo hčerjo. Ko se ustavijo med potjo in stopijo iz voza — kdo pové, kako je Zora ostrmela, ko ugleda zdravnika Milana. Vender se Zora ohrabri, saj očetu ni smela povedati, kaj jo je tolikanj zbolelo. Milan, meni nič tebi nič, pristopi k gospodu Seljaku, prične nevažen razgovor, in potem dene: „Gotovo potujete v T., gospod Seljak; in torej imam srečo, biti na potu vam družnik; poklican sem v T. k nekeji bolnici, milujem tega 25letnega dekleta, ker bo težko rešiti.“

Zora obledi. Prav ta trenotek se pripelje kočija, ki obstoji. Postarna gospa namigne go-spodu Seljaku. Gospod Seljak dé Milanu: „Zdaj pa, gospod zdravnik, boste morali uže brez nas potovati, jaz ostanem danes pri svoji prijateljici, jutri pojdem pa dalje; torej srečno!“

Ker je ravno poštni voz prišel, v katerem je Milan mesto plačal, se kratko pozdravijo, in kmalu na to oddrdata oba voza.

„Ljubo mi je,“ pravi gospod Seljak, „da oholega zdravnika nimamo sabo; videti je,

mu odločno protivili; protikandidat njegov je bil dr. Poklukar, in sedanji načelnik naše skrajne stranke, prototyp narodnega radikalstva, dr. Val. Zarnik, bil je prodril le vsled tega, ker so zanj — baje vsled dogovora — kakor en mož glasovali vsi toliko sovraženi — Nemci: Deschmann, Schrey *è tutti quanti!* Takoj po njegovi izvolitvi — glasovali so zanj poleg 12 Nemcev le pet narodnjakov in on sam — je poudarjal svoje stališče s krepkimi besedami, rekoč: „Na tej podlagi, na kateri sem bil voljen kakor narodnjak in liberal, bom v dežel-nem odboru odločno deloval“, ali uže v prvi seji mu je bridko očital dr. Schrey, da se je izneveril liberalnim načelom, in zastoj ga je tolažil zgovorni doktor z frazo: „Moj liberalizem najbolj dokaže tista (Bleiweisova) stranka, ki se me je bala v deželni odbor, kakor satan križa.“ Ne bomo dalje brskali po starih zapisnikih, le to moramo naglašati, da je toliko hvalisani champion naših „Narodovcev“ jako, jako malo „delal“ v deželnem odboru ter da zlobni jeziki celo trdijo, da so mesečne pobot-nice v deželnem odboru bile najobširnejši nje-govi uradni spisi.

In v deželnem šolskem svetu, v oni pre-važni korporaciji, kateri je izročeno vse de-želno šolstvo in ž njim mladina slovenska, up naše bodočnosti? Leta in leta je sedel v njej, a komaj trikrat prišel je k sejam? Pač se je čestokrat izgovarjal, da se ničesar ne dá doseči v tem zastopu, ali vendar je bila ve-čina tedaj še narodna, ali vsaj dvojljiva, in tudi, potisnen v manjšino, imaš vedno še pri-liko, tú koristiti kakemu narodnjaku, tam za-braniti kako krivico. Kdor prevzame tako dostojanstvo, temu mora biti resna volja, izpolniti natančno vse svoje dolžnosti. Žal, da je baš dr. Zarnik, po svojih zmožnostih poklican, biti vzgled svojim tovarišem gledé plodunosnega delovanja, od nekdanj se brez upora udal svoji naravni malo-marnosti! Tak je bil od onega trenutka, ko je nastopil parlamentarno kariero, tega ne tajé niti najboljši njegovi prijatelji, in uže zaradi te pomanjkljivosti ga ne moremo pri-poročati notranjskim rojakom, katerim je v prvi vrsti treba delavnega poslanca.

(Konec prihodnjič.)

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Gospodarski odsek državnega zbora, ka-teremu se je oni predlog izročil, je postavil pododsek, da se posvetuje o predlogu, in ta pododsek je predložil uže gospodarskemu od-seku svoje poročilo.

V tem poročilu se je pododsek izjavil, da se soglašá s predlogom a) ter je dotični postavni predlog poslanca Pacherja, naj se naznani množina pri blagu, katero se trži v zavitku, priporočal, naj se predloži zbornici.

Zora, da se mu rada umakneš; pa tudi nima nobene prave omike, ni nič obrušenega vedenja.“

„In vender mi mora pod nož,“ mrmra ozlovoljeni zdravnik sam sabo v svojem vozu. „Kako je zagorel uže sam spomin! Jutri bom na njiju prežal v T. in ko bi moral tamkaj ostati še do večera.“

Zmračilo se je uže, ko se Milan pripelje v T. Med potjo si je osnoval maščevalni svoj črtež, sam sabo govoreč, kajti bil je sam v poštnem vozu. Doslej se mu je vse tako ste-kalo, kakor je hotel, zdaj pa je hotel svoje nehvalno delo okončati. — Ta ženska, ki se je osmelila ga odvrniti, zapirala je oči uže vsem pozemskim nadam. Videl jo je žalostno, potrto, blede, tresočo, mrklega pogleda, tre-petajočo pred odprtim grobom. Vozeč se žnjo hotel jo je mučiti z dobro premišljenimi opaz-kami ter jo domučiti, da bi se nikdar več ne zavrnila. To bi bila njegova zmaga! In vender tega zmagodobitja ni mogel biti nič kaj prav vesel. — Bodi človek še tako hu-doben, po polnem vender ne more zatreti v

Gledé predloga b) je poudarjal pododsek gospodarskega odseka, da ta zakon zahteva konkretno rešitev različnih tehničnih pred-vprašanj ter dalje zahteva pri izvedbi, osebito gledé prometa z inozemstvom, natančno po-znanje dotičnih odnosov in veliko previdnost pri formuliranju njegovih določeb. Pododsek se je torej zadovoljil v tej točki s tem, da je postavil nekatera vodilna načela ter jih odel v obliko resolucije, po kateri bi se, če jo vzprejme odsek in poslanska zbornica, za-htevalo od vlade, da izdela zakon. Vsebinsa te resolucije se glasi:

Vladi se naroča, da skrbi, da pride kmalu v življenje zakon o dolgotosti štren in dobrot-nosti preje in cvirna. Zakon ta naj izraža naslednja načela:

1.) Določiti se obligatorna dolgotost štren in oznamenuje se dobrotnost predenine za ves tuzemski tržišni promet;

2.) kot vodilo se postavi metrično-deci-malna numeracija po jednoglasnih sklepih štirih kongresov za numeracijo prej;

3.) dokler se ne prepové vvoz drugače razdeljenih prej v avstro-ogersko carinsko ozemlje, se določajo kot do zdaj navadne reelne dolgotosti štren in oznamenilo izrečno kot po postavi dovoljene izjeme;

4.) vse druge, namreč krajše štrene se prepovedó pri trženju ter se dotičnikom na-loži kazni; razen tega pa se bodo dotičniki še kazensko-pravnim pôtém kaznovali, ker škodujejo s krajšimi štrenami;

5.) potrebna svoboda prometu pri direkt-nem importu drugače razdeljenih prej, če so te namenjene, da se izvažajo, se bode s po-sebnimi postavnimi propisi varovala;

6.) naposled se bode dolžnost, da se na-znani množina in dobrotnost pri prejah v trdih zavitkih, jednako splošnemu postavnemu predlogu, v dotičnih policijskih kazenskih do-ločilih normirala v trdih zavitkih.

Vlada, od katere se zahteva, da se pečá tudi s to zadevo, ne zanikava, da se nahajajo nedostatkosti, katere se omenjajo v Pacher-jevem predlogu in se v njegovem spisu: „Za-konito varstvo proti obrtnim ponaredbam. Na Dunaji, 1882“, obširno razpravljajo in ka-tere je l. 1882 pri dolenje-avstrijski trgovinski in obrtni zbornici zborujoča enketa konstatirala. Pripravljen je zaradi tega tudi in spozná za svojo dolžnost, da ukrene navedbe, katere branijo konsumente pred goljufnim počenja-njem, pred katerim se sami braniti ne mo-rejo, da se olajša poštnim fabrikantom boj proti nereelnim tekmečem ter da na promet sploh v etičnem zmislu vpliva.

Da pa se ta namen v istini doseže, ne da bi se na drugi strani izvozu avstrijskih izdelkov škodovalo in bi se sploh svoboda prometa na neopravičen način ne ovirala, je nepogojno potrebno, da se postavna dolžnost, da se določi mera, število in teža, tiče samo notranjemu prometu določenega blaga, naj je v notranjih deželah izdelano ali importirano.

sebi glasu, ki oporeka proti hudemu; in naj ima še tako zlobno srce, kamenito srce, da ga ne gane bližnjega muka, vest je vender še oni pelin, ki mu greni tudi zlobno veselje.

Tako se je godilo Milanu. Izkusil je, da sovraštvo in mir skupaj prebivati ne moreta. Za to tudi v T. ni našel Milan pokoja. Ves razmišljen je hojeval okolo. Zdajci se ustavi pred župno cerkvijo, lepim hramom božjim; gre okolo nje, ogledajoč jo, in ko pride do vrat, postoji, posluša: pridiga je. Stopi noter, gleda semtrtja, vse mu je kakor novo. Milan uže dolgo ni bil v nobeni cerkvi, kajti pri-diga in služba božja sta se mu studile, od kar je v viših naukih zanemarjal odgojo srca. Na misel mu pride, kako je z materjo v cer-kev hodil, kako je žnjo molil, kako je bil te-daj vesel in zadovoljen. Pridigar povzdigne glas: „Boljši je človek, ki ima pičlo modrosti in razuma, ki pa se Boga boji, kakor pa člo-vek, ki ima veliko razuma, ki pa božjo po-stavo prelamlja“. . . . „Kdo ti je dal pravico maščevati se nad svojim neprijateljem? Meni gré maščevanje,“ govori Gospod . . .

Dalje je treba, da se določi blago, kate-rega se tiče postavna dolžnost, poznati dobro kraj, kjer so se pokazali taki primanjkljaji blaga, torej natanko in popolno določiti: a) pri katerih vrstah blaga, posebno za trženje na drobno odločenih pod pogojem gotove mere, teže in števila, je to običajno; b) katera pri-krajšanja množine, katera so konsumentom v škodo, se nahajajo pri posamnih rečeh; c) v čem je posebnost dotičnega goljufivega posto-panja in za katere vrste blaga in na kak način bi bilo priporočati, da se skrbi v zakonu z naredbami.

Gledé pod a) predlaganega zakona pa je treba tudi, da sodelujejo strokovni krogi; tem bolj je še to potrebno pri onem delu Pacher-jevega predloga, kateri se tiče dolgotosti štren.

To daje mi povód, da se na podlagi § 2., A, lit. c, zakona z dné 29. junija 1868, drž. zak. št. 85, obračam do slavne zbornice, naj se obširno izreče o omenjenih načrtih zakona, in sicer kar se tiče prvo omenjenega zakona, osebito o vprašanju, ali bi zadostovalo, da se izdá zakon samo za tkanine (bombaževino, prtenino, volneno in svileni blago), ali naj veljá tudi za drugo blago in katere druge vrste blaga. Gledé tkanin naj bi se izrazilo tudi, ali naj se tiče obligatorno naznanilo ob-sežnosti samo dolgotosti ali tudi širokosti. Po-ročalo naj bi se naposled tudi, ali in na kak način naj bi se pri določenih vrstah blaga na dopustitev tako zvane napačnosti meje oziralo.

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Iz Gradca došla je stari „Presse“ vést, katera — ako se obistini — utegne provzro-čiti popolen prevrat političnega položaja na Štajarskem. Imenovani list namreč poroča, da hočejo volilci velikega posestva štajarskega skleniti kompromis med konservativno in libe-ralno stranko ter tvoriti po moravskem pri-meru tako zvano srednjo stranko. V tem slu-čaju imenoval se bode mestu odstopivšega dr. pl. Kaiserfelda član srednje stranke deželnim glavarjem. Pridobi li se štajarsko veliko po-sestvo za srednjo stranko, potem bi tudi od-klenkalo nemško-ustavaškemu gospodstvu na Štajarskem. V interesu štajarskih Slovencev želimo, da se ta prevrat čim prej izvrši.

V tirolskem deželnem zboru razprav-ljalo se je predvčerajšnjem o zakonski osnovi gledé urejenja zdravstvene službe v občinah. Po dolgi debati se je osnova sprejela. — O predlogu proračunskega odseka, naj se dežel-nemu odboru naloži, da v sporazumljenji z c. kr. vlado odredi način, kako bi v kratkem moglo prenehati delovanje zemljiško-odvezne komisije, govoril je c. kr. namestnik ter iz-javil, da vlada z veseljem pozdravlja ta pred-log in to tem bolj, ker je tudi ministerstvo notranjih zadev dalo sličen nalog. Namestnik

Milan skoro brezšapen posluša. Pridigar je zgovorno in goreče in pretresljivo risal strasti, kam človeka zapeljejo, kako mu duha zmešajo, kako mu srce stiskajo, kako mir življenja kalé; kazal jim je, kakošen je člo-vek, ki se pusti vladati nevoščljivosti, sovraštvu, maščevanju. Marsikdo je pobesil oči.

Ko pridigar izgovori, ko orglje zadoné, plane Milan vunkaj, bled in nem, in še tisto noč se odpelje nazaj v Lj. Kaj je zdaj med potjo snoval, ne vé se; vrnil pa se je ves drugi človek. Nihče ni bolje vedel, kako hude strasti človeka tró, uprepadajo, ostrupljajo, pogublajo, kakor Milan.

IV.

Med tem je preteklo 12 let.

Zimsko vreme je. Mrzel dež klopoče po oknih. Leden veter suče peteline po strehah. Kdor je pod streho, blagruje se, ter miluje one, ki morajo biti zunaj v takem pišu in dežju in mrazu. Vse hiše v K. so temne, le v eni je videti svetlobo. Notri pri mizi sedi postarna gospa pa šiva. Vitka njena postava

pravi slednjič, da bi se zemljiška odveza mogla dovršiti v treh ali štirih letih.

Iz Zagreba se poroča, da se je listoma „Pozor“ in „Sloboda“ prodaja po ulici in po trafikah prepovedala. — Neodvisna narodna stranka *alias* „Pozorši“ imeli so včeraj v Zagrebu volilni shod, pri katerem se je zaključilo, da bode ta opozicijska frakcija vstvorila posebni volilni komité.

Tuje dežele.

Prepričanje o potrebnosti kolonizacije se na Nemškem vedno bolj utrjuje. Osnovalec se je društvo *Gesellschaft für deutsche Colonisation*, katero ima namen pospeševati kolonizacijske težnje. Vsled inicijative tega društva sklenilo je mnogo Nemcev nakupiti zemljišča v južni Afriki. Delnice prodavajo se po 5000 mark, ter se bode podjetje oživotvoro uže meseca septembra.

Iz Varšave poročalo se je te dni o velikanskem odkritju nihilistične zarote. „Pol. Corr.“ pa se piše iz Petrograda, da so ta poročila neosnovana. Zapri so sicer res v Varšavi nekoliko oseb, ne povod temu ni bila nihilistična zarota, nego prosta zločinstva.

Londona konferenca imela je včeraj zopet sejo. Sporazumljenje se seveda zopet ni doseglo, ker se Angleži in Francozi strogo držé svojih predlogov o egiptovskem finančnem stanju. Angleži zahtevajo, da se znižajo obresti egiptovskega državnega dolga, Francoska pa hoče, da se egiptovska uprava ceneje uredi ter znižajo obresti, katere ima Egipt plačevati Angleški. Ker se sporazumljenje ne dá doseči, podaljšal se bo najbrže provizorij za nekoliko časa.

Francoski listi poročajo, da se bode francosko-kitajski razpor kmalu definitivno rešil. Kitajska vlada popustila je skoro v vseh točkah; vsled tega je tudi Francoska vojno odškodnino znižala na samo 20 milijonov frankov kot odškodovanje za rodbine onih, ki so padli vsled zavratnega kitajskega napada pri Lang-Sonu.

Razne vesti.

— (V moki se zadušil.) Štirinajstletni Albert Hlebeca v Budimpešti je pred nekaterimi dnevi v mlinu vejal moko ter jo z jedne strani metal na drugo. Kup moke je bil obširen, segal je do stropa. Najedenkrat pa se kup posuje ter pokoplje nesrečnega. Delavci prihiteli so hitro na pomoč, premetali moko, a našli so svojega tovariša že mrtvega. Revež se je v moki zadušil.

— (Izpoved umirajočega.) Iz Brodija se poroča: Pred 14 leti bil je v Piasecnici pri Brodiju umorjen gostilničar L. Bandeisen s svojo družino vred, sestoječo iz šestih oseb. Izmed cele družine ostala je pri življenju le tedaj tri leta stara hčerka Roza. Grozni ti morilci pobrali so vse premoženje. Kdo so bili ti morilci, tedaj nihče niti slutiti ni mogel. Počasi pozabil se je ta dogodek. Dne 16. t. m. pa je poklical kmet v Pias-

je nekoliko sklonena, lepi obraz je nekako vel, lica in ustnice prej blede kakor rudeče; toda iz oči ji sije neskončna milota in na čelu ji stoluje vedri mir. Ta gospa je Zora Seljakova, ki je že davnej prestopila 25 let, ki je sicer še tudi šibkega telesa ali močnega duha. Koliko jih je videla v grob legniti, katerim so dejali, da bodo stoletje učkale. Živi sama, ker oče so ji umrli pred nekoliko leti, ne živi pa brez veselja in brez namena, ker jo obiskavajo ubogi, zlasti pa ubogi otroci, katerim daje pila in jela in obleke, pa dušne hrane tudi. „Gospodična Zora“ je občno spoštovana in mnogo čislana, kakor sestra jo imajo in kakor mater. Služinčet ima le malo oseb. Ena starikava postrežnica, ena dekla, pa vrtár, ki stanuje v nasprotni hiši. Po zimi jo obišče večkrat njen brat za nekoliko dni. Tako živita „gospodična“, ki so jo tolikanj pokopavali, še zdaj, živi tiho in mirno ter ne toži preteklosti in se ne straši prihodnosti.

(Konec prihodnjic.)

seczniji J. Mahalčuk na smrtni postelji duhovnika in sodnika k sebi, češ, da bode napravil oporoko. In razodel jima je na smrtni postelji, da je on in še drug kmet izvršil ta grozni zločin nad Bandeisenovo družino. Da nekoliko poravnava svojo krivdo, postavil je Roza Bandeisen univerzalnim dedičem. Na to je umrl. Izpoved ta razglasila se je naglo po vasi, kmetje so se sumnivo spogledovali: kdo je še morilec med nami? Zvečer istega dne pa so našli kmeta F. Pankoviča obešenega na drevesu v vrtu. Sodi se, da je bil ta Pankovič drug Mahalčukov. Sodnijska preiskava se je zopet pričela.

— (Telegrafično ga je umoril.) Dva Italijana sta se sprla zaradi nekaj poročil v listih. Jeden bil je sourednik nekega lista, drugi bankirjev sin. Bankirjev sin piše listu, kateremu je bil nasprotnik urednik: „Vaš urednik je plašljiv lažnjivec. Misli naj si, da sem ga kľofutal.“ To pismo dobili pa so tudi drugi listi in je priobčili; na to brzojavil žaljeni urednik bankirjevemu sinu: „Pismo kľofutan, vas s tem telegrafično umorim. Mislite se, to prejemši, po polnem umorjenega. Pričakujem, da mi naznanite dan in uro svojega pogreba.“

— (Sežiganje vdov.) Barbarična navada, da se vdove po moževi smrti same sežgó, je v Indiji še vedno globoko ukoreninjena. Pred kratkim sežgala se je na gromadi vdova v radšputanskih državah. Tamošnje sodišče je vse udeležence kaznovalo.

— (Proti zapitini.) V Parizu jel je izhajati list „L'Antipourboire“ (Proti zapitini), kateri se obrača z vso odločnostjo proti navadi, da se mora dajati natakarkem, natakarkam in drugim streljajem v gostilnah, kavarnah itd. še nekaj novčev po vrhu na plačilo. List navaja vse slučaje, v katerih mora človek prazniti po nepotrebnem svoj možnjiček: Naj si le kdo privoščil v gostilni malo merico krepčalne pijače, uže mora dati natakarku par soldov zapitine. No, kaka je bila jeza natakarkov in markorkov, ko se je na pariškem boulevardu prvokrat prodajal ta list, skoro ni možno opisati. Jednemu prodajalcu tega lista so razjarjeni taki streljaji prav dobro pretipali kosti.

— (Najboljše in najcenejše letovišče.) V Bostonu vprašali so uradnika, kateri kraj bi on priporočal za poletinsko bivanje. Kraj bi moral biti blizu in ne smelo bi biti življenje tam drago. In on je svetoval: „Zaprte prednja vrata, podajte se v poletinsko kuhinjo in preživite tam nekaj tednov v mirnem brezposlji. Prihranite si vse potne troške, uživajte vse prijetnosti, katere daje hōtel na deželi ter si prihranite mnogo denarja.“

— (Novó.) Iz Baltimora se poroča, da se je te dni dogodilo nekaj posebnega novega, izrednega; obsojen bil je namreč človek zaradi „laži“, t. j. zaradi goljufije pri kupovanju kónj, v zapor tri mesece in v glóbo 25 dolarjev. Sodnik je dejal, da je to prvi slučaj, odkar on posluje, da so mogli sleparja prepričati laži.

— (Knez iz Monaca) hotel je pred kratkim obiskati Rusijo. „Oskolski“, rusk šaljiv list, pripravljaj je svoje čitatelje na ta način na visok obisk: Monaco je deželna obsežna 8000 štirjaških vrst z 10000 prebivalci, izmed katerih je 8000 tujcev. Tujci se bavijo z rouletto (hazardno igro), domačini so natakarkji. Vvaža se denar, izvažajo se citrone in prazni žepi.

— (Največja ura na svetu.) Nova ura na stolpu westminsterskem v Londonu je največja na svetu. Kazalo s številkami je 22 črevljev obsežno in vsako minuto se pomakne kazalec skoro za 7 palcev naprej. Ura gre, jedenkrat navita, 8 $\frac{1}{2}$ dnij, bije pa samo 7 $\frac{1}{8}$ dnij, ter tako sama naznani, kdaj ni navita. Navijanje te ure traja dve uri. Nihalo je 15 črevljev dolgo, koleso so od litega železa. Zvon, na katerega bije, je visok 8 črevljev in ima 9 črevljev premera, zvon tehta 15 ton, kladivo samo 400 funtov.

— (Majhen lokomotiv.) Pri razstavi v Filadelfiji l. 1876 videti je bil majhen lokomotiv (hlapon), kateri je bil samo 12 palcev dolg; svoj posel obavljal je s čudovito natančnostjo. Zdaj pa je izdelal Henry Case v Pensilvaniji še štiri palce manjšega, in ta tehta samo 1 $\frac{1}{2}$ funta. Umetnik izdeloval ga je tri leta ter delal vsak dan po deset ur. Niti jeden del pravega lokomotiva mu ne manjka; potrebovalo se je 585 vijakov, da so se vsi deli tega umetnega stvora sestavili.

— (Velik živinorejec.) V Zjedinjenih Državah v Ameriki ima posestnik A. H. Svan 200 000 glav živine. Kako obširno mora biti njegovo posestvo, da se preredi toliko živine!

— (Plavajoč ženski trg.) Pred kratkim pričel se je na Amu-Darfi, na glavni reki srednje Azije, živahen promet z ženami in deklicami. Afganistanske ženske so baje zelo žive in lepe in vsak knez in plemenitnik mora imeti v svojem harem vsaj dve Afganistanki, drugače meni, da je harem nepopoln. Zaradi tega pa je kupčija z Afganistankami zelo živahna. Nekateri trgovci naložijo zdaj vsak mesec po dvakrat jedno ladjo z afganistanskimi ženami in deklicami ter jih vozijo na prodaj v obrežna mesta; trgovci hvalijo svojo kupčijo, češ, da jim „to robo“ kar iz rok trgajo.

Domače stvari.

— (Mestni magistrat ljubljanski) izdal je naslednji razglas: Podpisani magistrat naznanja, da je mestni zbor v svoji seji z dne 10. junija l. 1884. sklenil naslednje preuredbe obstoječega regulativa za ljubljansko mestno klavnico: 1.) Izvažanje drobu iz klavnice v posebnih za to pripravljenih mestnih sodih se tudi po dnevi dovoljuje, nadzorništvo klavnice pa naroča, da te sode kadar treba desinficira. 2.) Mesarjem se dovoljuje, da meso zaklane živine pusté viseti tudi čez jedenajsto uro prihodnjega dopoldne, toda klavnica ne prevzame nobenega poročstva za meso. 3.) Živino v klavničnih hlevih je na troške lastnikov se le tedaj krmiti po zavodu, ako ji lastnik sam v 24 urah ne dá klaje. 4.) Vpeljavanje mesa v mesto, ne da bi treba bilo izkazati se z oglednim listkom, omejeno je na 30 dekagramov. 5.) Neogledano meso, če ga je nad 30 dekagramov, ga je treba v klavnici ogledat dati in zato ogledne takse po 3 kr. od kilograma plačati. 6.) Kavicija 50 kr. odslej odpade za goveda in prašiče, pridržati se pa pri drugih za klavnico namenjenih živalih. 7.) Klavno pristojbino je samo za prašiče pobirati in pri vstopu na klavnično dvorišče plačevati proti potrdilu.

— (Sanitetne naredbe) so se zoper kolero po mestnem zdravstvenem svetu in magistratu uvele in se za njih spolnovanje strogo skrbi. Kostje se ne smejo več skladati po prostoriščih v mestu, marveč izven mesta, kože se morajo nasoliti in prostori, kjer so spravljene, zapreti. Stare cunje se imajo vse desinficirati, jame za človeške odpadke se morajo pridno čediti in tesno zapirati. Posestnikom vodnjakov, katerih voda je po kemični analizi za slabo, zdravju škodljivo spoznana, imajo svoje vodnjake popraviti, drugače se bodo isti za porabo zaprli.

— (Na tukajšnji šoli za babice) vršili so se dne 28. t. m. izpiti za babice, in sicer v nemškem jeziku. Predsedoval je izpraševalni komisiji c. kr. poročevalec g. dr. vitez Stöckl, izpraševala sta c. kr. vladni svetnik g. profesor dr. Valenta in primarij g. dr. vitez Bleiweis.

— (Gosp. dr. Karel Slanec) je, kakor naznanja odvetniška zbornica, vpisan v vrsto advokatov s sedežem v Rudolfovem.

— (Prvo grozdje) prišlo je včeraj iz Trsta na trg v Ljubljano.

— (Tatvine.) Jože Bricelj iz Bezovika zaspal je včeraj med 1. in 5. uro popoldne na Mirji. Med spanjem mu je ukradel neznan tat dežnik, suknjo in žaklje, vse vkupe v vrednosti 6 gld. — Danes zjutraj ob 9. uri ukradel je neznan tat v sv. Petra vojašnici vojaku domačega pešpolka baron Kuhn Francetu Rešku iz sobe za vojake srebrno cilindarsko uro s srebrno verižico in srebrnim ključem v vrednosti 15 gld.

— (Občinske volitve.) Pri novih volitvah v občinski zastop za občino Semič bil je županom izvoljen Janez Šustersič, svetovalci pa gg. Janez Ivanetič, Janez Brunscole in Matija Ogulin.

— (Postojnska jama.) Iz Postojine se nam poroča: Znano je uže, da se more zdaj o poletinskem času od 1. maja do 1. oktobra postojnska jama vsak dan pri električni razsvetljavi ogledati, in sicer za določeno vstopnino 2 gld. 50 kr. Dozdanja dopoldunska ura vkupnega obiskavanja pa se je zdaj preložila na popoldne na 4. uro.

Tako bolj ugaje Ljubljancanom, Tržačanom in potujočemu občinstvu; osebno Ljubljancanom je to zelo ugodno, kajti tako jim je možno, v enem popoldnevu ogledati si ta biser prirodo. Tudi se je ukrenilo, da se vstopnina zniža, če se oglasi večja družba, in sicer če je 50 do 100 obiskovalcev, znaša vstopnina samo 2 gld., pri 100 do 1000 obiskovalcev samo 1 gld. 50 kr., če si želi čez 1000 oseb ogledati jamo, tedaj se zniža celó na 1 gld.

— (Tatvina.) Iz Vipave se nam poroča: Dne 27. t. m. zvečer ukrali so neznani tatovi posestniku Antonu Pivku iz Straže (sod. okr. Cerkno) blizu 400 funtov težkega vola, kateri je gotovo 130 gld. vreden. Hitro jelo se je povpraševati, če je kdo videl vola, takega in takega, in res so pripovedovali ljudje, kateri so ob istem času šli iz Vipave v Idrijo, da so videli na potu takega vola, katerega je gna neznani človek. Hitro se je brzojavilo na vse strani in se razposlali iskalci; posrečilo se je, tatu zasačiti uže blizu Vipave.

— (Požarna kronika.) Iz Begunj se nam poroča: Dne 28. t. m. okolo 3. ure popoldne jelo je goreti pri kajzarji Janezu Resmanu; ogenj se je hitro razširil, v nekaterih minutah bila je vsa hiša v plamenu. Zažgal je najbrže pogorelečev štiriletni sin, igrajoč se z užgalicami v podstrešji, kajti prišel je, ko se je unelo, s podstrešja. Pogorelo poslopje je bilo zavarovano za 300 gld., a škoda morda znaša blizu 800 gld. Človek se pri tem požaru nobeden ni ponesrečil, tudi živina ni poginila.

— (Utonil.) Iz Železnikov se nam poroča: Dne 28. t. m. našli so v potoku Kajni truplo 60letnega moža Primoža Velikana, po domače Primca imenovanega, doma iz Železnikov. Mož je dne 27. t. m. popival po mnogih gostilnah v Dražgošah in se še le o mraku podal na pot proti domu, se vé da uže nekoliko vinjen. Tako je mož v pijanosti padel v potok in se ponesrečil.

— (Pretepi.) Iz Žirov se piše: Dne 26. t. m. okolo 8. ure zvečer steplo se je več fantov pred gostilno A. S. v Novi Vasi. Pretep bil je hud. J. D. dobil je z nožem dve rani v levo stran prsij; J. G. ima tudi z nožem dve rani na desni strani prsij in dve rani na rami; L. K. ima z nožem prizadeti dve rani na glavi in jedno na rami. J. D. in J. G. morata ležati v postelji, kajti njih rane so velike. — Včeraj teden pretepla sta v Fužinah (okraj žužemperški) na Dolenjskem sredi vasi Fran Grm, žebjar iz Globokoga, in Nace Zupančič, mlinarski hlapec iz Zagrađa, ljubljanskega mesarja Jožeta Ocvirka in mu prizadela na glavi šest ran. Ocvirk se je peljal s semnja v Hinah, kjer je kupoval kostrune. V Fužinah sta ona dva fanta hotela na voz prisesti, a Ocvirk jima je to branil in grozil s samokresom, češ, da takih postopačev, kakor sta ona, ne potrebuje na vozu, ker ima dosti denarja pri sebi. Tekla sta za vozom, ga dohitela in Ocvirk neusmiljeno pretepla. Pri sodnji v Žužemperku bosta dobila za sluzeno kaznen.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Gostin, 30. julija. Nadvojvoda Albrecht je v jutro došel. Popoldne obiskal je v uniformi svojega pruskega polka nemškega cesarja, kateri je obisk koj vrnil v avstrijski uniformi; slednji obisk je trajal pol ure. Ob 4. uri je bil obed.

Skvirina, 29. julija. Grški kralj in kraljica odpotovala sta danes v Kodanj.

Pariz, 29. julija. V danes popoldne vršcem se zboru demokratične in republikanske zbornice unije pojasnoval je ministerski predsednik Ferry položaj ter zahteval, naj bi izrazila večina svoje mnenje o članu VIII. Zbor se je kazal, kakor bi hotel zavreči član VIII., a neče svoje mnenje izreči prej, predno izrazi senat formalni votum.

Pariz, 29. julija. Senat je odbil Ferryjevo zahtevo, naj se vzprejme član VIII. v revizijski načrt ter je vzprejel splošni načrt s 165 proti 111 glasovom. Misli se, da bode zbornica soglašala se in da bode kongres v 4. dan avgusta se sešel.

Pariz, 28. julija. Od danes zjutraj do zvečer je v Toulonu 3, v Marseillu 5 in v Arlesu od včeraj zvečer 6 oseb za kolero umrlo.

Toulon, 29. julija, ob 10. uri popoldne. Od včeraj zvečer tukaj 7, v Marseillu 11 mrljev za kolero.

London, 29. julija. V včerajšnji seji konference stavil je nemški poslanik predlog, naj bi se posvetovalo tudi o reformi egiptovskih zdravstvenih naredb, a Lord Granville je zavrnil ta predlog odločno, ker ne pripada področju konference.

Belgrad, 29. julija. Patrijarha Angjelica vzprejel je včeraj kralj v slovesni avdijenci. Popoldne obiskal je kralj v paradni uniformi patrijarha.

Kahira, 29. julija. Po Assuanu je razširjena vést, vender ne še potrjena, da so Osmana Digma dne 18. t. m. umorili člani Bišarskega rodu.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 30. julija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	81-80
„ „ „ srebri	81-80
Zlata renta	103-35
5% avstr. renta	96-15
Delnice narodne banke	862-—
Kreditne delnice	313-50
London 10 lir sterling	121-65
20 frankov	9-66
Cekini c. kr.	5-74
100 drž. mark	59-55

Uradni glasnik

z dne 30. julija.

Pod varuštvo: C. kr. okrožna sodnija v Rudolfovem proglašala Antona Mencina iz Zagrađa zapravljivcem ter mu je postavila za varuha Jan Ferlina, posestnika iz Gabrovice.

Razpisane službe: Pri bratovski zadrugi treboveljskega premogokopa služba zdravnika s 1. novembrom. Letna plača 1200 gld., stanovanje, kurjava in svečava. Zadruga ima svojo lekarno. Zahteva se znanje slovenskega jezika. Molbenice predstojništvu bratovske zadruge v Trebovljah.

Eks. javne dražbe: V Metliki zemljišče Janka Heraka iz Brašlevce v dan 2. avgusta in parcela M. Vančasa iz Buhnar v dan 2. avgusta (2. narok).

Tujci.

Dne 28. julija.

Pri Maliči: Ortenetzer, fabrikant; Auerschitz, trgovec, in Kessner, zasebnik, z Dunaja. — Pleskott, c. kr. pom. častnik, iz Pulja. — Firbas z rodbino iz Gradca. — Gattorno, medicincec, iz Trijenta. — Waltz, trg. potovalec, iz Pečuha. — Verderber s sestro iz Retza. — Ehrenlechner, tovarniški upravnik, iz Rogateca. Pri Slonu: Prettner z rodbino iz Alexandrije. — Dittmar, trg. potovalec, iz Berolina. — Jelenc, prefekt v Terezijanišči; Höbert, zavar. nadzornik, in Schweiger, dvorni dodavatelj, z Dunaja. — Dr. Welden, advokat, s soprogo, iz Temešvara. — Kraushofen, zasebnica, iz Maribora.

Pri Tavčarji: Vit. pl. Friedrich, c. kr. polkovnik, in Retter, zasebnica, iz Gradca. — Sirola, zasebnica, iz Reke.

Pri Južnem kolodvoru: Schmidt, medicincec, iz Livlandije. — Richter in Lippold, učitelja, iz Draždanj. Grkinič, zasebnik, iz Baga. — Zanetti, zasebnik, iz Trsta. — Santner in Benella iz Murane. — Payer, c. kr. okr. sodnik, iz Gradca. — Jenko, abiturijent, iz Kamne Gorice.

Pri Avstr. carji: Ruček, trg. potovalec, in Zusser, abiturijent, z Dunaja. — Weiss, Rogel in Schuscha, dijaci, iz Celja.

Umrli so:

Dne 29. julija. Katarina Mavlan, soproga potresčeka, 39 l., Vožarski pot št. 3, jetika. — Marija Dremel, soproga hišnika, 35 l., Šelenburgove ulice št. 3, mrtvoud.

V bolnici:

Dne 28. julija. Neža Majdič, strežajka, 46 l., plućna tuberkuloza. — Marjeta Košir, gostinja, 60 l., kron. črevesni katár.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
29. julija	7. zjutraj	735-28	+15-1	svzh. sl.	obl.	1-80
	2. pop.	735-02	+19-6	jvzh. sl.	„	„
	9. zvečer	736-08	+15-0	vzh. sl.	d. js.	dež

V zalogi naši so izišle in je móči dobiti v naši knjigoprodajalnici naslednje knjige: Seneković Andrej, c. kr. profesor v Ljubljani, Fizika za nižje razrede srednjih šol. V berilo vtisnjenih je 200 slik.

Knjiga, o kojoj se je kritika jednoglasno najpovoljnije izrazila, priporočena je tudi za samouk in velja v platno vezana 2 gld.

Latinsko-slovenski Slovník, izdelan po latinsko-nemškem J. A. Rožeka, 28 pol, 8°. Mehko vezan stane 2 gld. 50 kr.

Lapajne Ivan, Prvi pouk. Navod za poučevanje na najnižji stopnji narodne šole. Cena 60 kr.

Habsburžani v deželi Kranjski. Slavnosten spis ob godovanji šeststoletnice od združitve kranjske zemlje z Avstrijo. Na svetlo dal kranjski deželni odbor. Spisal August Dimritz, poslovenil F. Cimperman. Cena mehko vezane knjige je 4 gld.

Schön-Anka, gorenjska povedka, spisal Alfred pl. Zett. Elegantno opremljena. Cena mehko vezani knjižici je 1 gld. 20 kr.

Knjige za mladino:

Pepelka, Snegulčica, Trnjeva rožica. Tri krasne pravljice v zabavo in pouk ljubljani mladini. V četverki z mnogimi barv. podobami, vsaka po 50 kr. Pravljice o: Pepelki, Rudeči kapiči in Obutem mačku. Tri knjižice v osmerki s mnogimi barv. podobami; cena vsaki knjižici je 25 kr. — Dalje O deželi lenuhov, Snegulčici, Pritlikovcu (Palčku) in Robinzonu po 15 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Za razkuževanje

stranišč, kanalov i. t. d.

priporoča

karbolno kislino, klor-apno in železno galico materijalna in špecerijska trgovina

M. E. Supan

Dunajska cesta.

65 kr.

velja par dobrih

glacé-rokavic

z dvema gumboma

za gospe

pri

J. S. Benedikt-u

pri „Spinnerin am Kreutz“, Stari trg.

Priznано najboljši

Prašnikerjev

romanski in portlandski

cement

železniške šine, okovanja pri stavbah, štukadore (sadrarije) in štokadorske štorije, štedilna ognjišča in posamezne dele za zidana ognjišča

in vse druge v železarsko to stroko spadajoče predmete priporočata najceneje

Terček & Nekrep

trgovina s železnino

Mestni trg št. 10 v Ljubljani.

Vunanja naročila izvršujejo se brzo in jako po ceni.